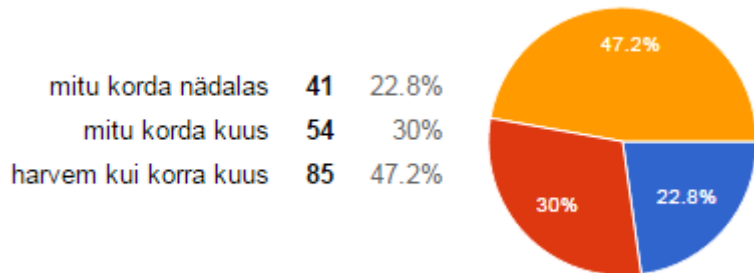

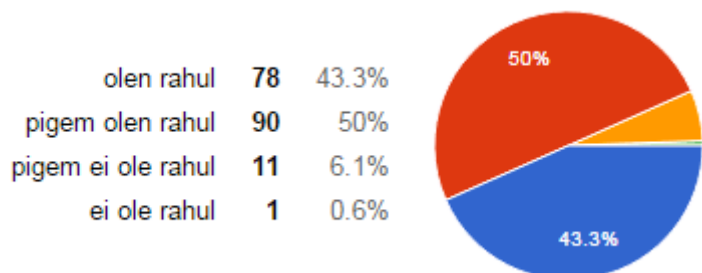
Riigi Teataja tõlgete küsitlus 2015

Kokku 180 vastust

1. Kui sageli kasutate Riigi Teataja ingliskeelseid tõlkeid?

2. Kas olete rahul ingliskeelsete tõlgete kvaliteediga?

3. Milliseid puudusi olete tõlgetes märganud ja mis vajaks parandamist?

Puudusi märganud ei ole

Erialaterminite tõlked häirivad

Mõned erialaväljendid ei ole alati päris täpsed.

Mõne seaduse tõlke keelekasutus on kohmakas või kantseliitlik.

Probleeme on olnud ennekõike rahvusvaheliste lepingute tõlgetega, kus on mitmed kasutatavad terminid ebakorrektsed.

Terminoloogia ei ole alati välismaalasele arusaadav, aga see ei ole otseselt ju RT probleem, vaid laiemalt Eesti õigustõlketerminoloogia teema. Konkreetne näide: precept - ettekirjutus. Ja selliseid on veel :)

Finantsõiguse valdkonna erinevates eriseadustes kasutatakse tihti sama asja kohta erinevaid mõisteid.

Mõnikord on märgata, et tõlge on teostatud eesti keele emakeelega tõlkija poolt. Seda näitab eelkõige keelestiili valik ning see, et on liiga "orjalikult" järgitud eestikeelse lause ülesehitust. Seetõttu on mõned tekstiosad veidi liiga kohmakad. Samuti on juhtunud, et mõni tekstiosa on inglise keele emakeelega eksperdile jäänud arusaamatuks ning vajanud täiendavat, pikemat selgitust. (Konkreetseid näited hetkel ei oska tuua).

Ei oska vastata kuna väga harva kasutan

Ebatäpne ja/või ebakorrektnete terminite kasutus.

Kindlasti oleks vaja venekeelseid tõlkeid, kuid kahjuks pannakse rohkem rõhku inglise keelele.

Ei ole puudusi märganud.

Unfortunately, the English section of this database contains many grammatical and stylistic errors, terminological inaccuracies and inconsistencies, bad sentence structure - you name it. For the most part, reading those translated acts is a rather disturbing if not traumatic experience. Sorry for being so blunt.

Erinev terminoloogia eri seadustes

On juhte, kus inglise keelde tõlkides ei ole kasutatud valdkonna termineid, mistõttu tekib paralleelterminite olukord.

Ei kurda tõlgete üle, vaid pigem tõlgete mahu üle ehk tõlgitud akte võiks olla rohkem.

terminivasted

Kohati esineb ebaühtlast terminikasutust. Mõningatel juhtudel on ühe õigusakti sees terminit tõlgitud erinevalt, mõningatel juhtudel on erinevates õigusaktides termin tõlgitud erinevalt.

Enda inglise keele oskus ei ole nii hea, et oskaks keelelisi puudusi märgata.

Ei valda inglise keelt nii hästi, et oskaks näha puudusi.

Mina olen lugenud just konventsioonide tõlkeid. Tõlkevigu on vahel olnud ja isegi tõsisemaid.

Viimati nt pagulaskonventsiooni art 32 lg 2, kus tõlkeviga on tähendust sisuliselt muutev.

Varasemad vead on hetkel meelest läinud, kuid sarnaseid juhtumeid on (sama Paermo konventsiooni viga, millest just ka lehes juttu oli). Tõenäoliselt aitaks neid tõlkevigu parandada tõhusam kontroll, ühest põhjust on raske leida. Hea oleks, kui saaks kuhugi kindlasse kohta operatiivselt teatada. RV hindamistel on tulnud muidugi välja ka siseriiklike aktide väga valesid tõlkeid, mis on välisraporteid mõjutanud.

Mõned terminid ei ole korrektsed

Tõlkestiil eri aktide lõikes võiks ühtlustatum olla

Vajavad põhjalikku terminoloogilist ja keelelist toimetamist konkreetsele seadusele vastava tööstusharu eksperdi poolt, kes valdab võõrkeelt emakeelena.

Harvad kohmakad keelendid või ebatäpsused.

Kohati ebajärjekindel termini- ja sõnakasutus; on ette tulnud ka seda, et mõte on tõlkes valeks läinud või midagi on tõlkes puudu/üle

EList üle võetud õigusaktid ja Eesti õigusaktid ei kattu sageli terminite poolest. Lisaks vajaks osa tõlkijaid tugevad eesti keele lauseehituse õpet ja enamlevinumate sõnavaravigadega tutvumist.

Hea oleks, kui RT tõlge terminite osas ühtiks Riigikohtu kasutatud tõlketerminitega.

Senini pole märganud.

Terminoloogia ühtsus

Ei ole puudusi märganud

Terminite/sõnade tõlge on ebaühtlane, erinevates seadustes on tõlge erinev. Võiks ühtlustada kokkuleppeliselt.

Terminite kasutus on sageli ebaühtlane, nii ühe teksti raames kui ka läbi erinevate tekstide.

Näiteks seadusemuudatuse tõlkimisel on jäetud terminivaste ühtlustamata terviktekstis ja teistes seadusetõlgetes kasutatud vastega.

See ei ole just probleem, kuid kõige rohkem olen märganud mõistete ebaühtlast kasutamist erinevates tõlgetes.

Kohati annab tunda, et tõlkijad ei ole tõlgitava valdkonnaga väga kursis, esineb terminivigu.

Arvan, et tõlkijatel peaks nt majandusalaste seaduste tõlkimisel olema majandustaust, muidu ei saa tõlkija sisust väga aru ja tõlgibki ebatäpselt. Minu soovitus oleks tulevikus valida tõlkijaid nende teadmiste järgi, st et neil oleks peale tõlkimise omandatud veel mingisugune kõrgharidus, kas siis õigus, majandus, meditsiin vms.

Ei ole puudusi täheldanud.

Jääb mulje, et tõlked on tehtud selleks, et neist saaks aru eestlased, kes oskavad inglise keelt, mitte aga native speaker'id. Rohkem tuleks kasutada selliseid termineid, mida päriselt ka maailmas kasutatakse, st eestlastel ei ole vaja omast peast midagi leiutada.

Terminid on eri seadustes erinevalt tõlgitud, mis ei pruugigi olla põhjustatud tõlkija kehva töö tõttu, vaid seetõttu, et seadusemuudatuse avaldatud erineval ajal ja/või neid on tõlkinud erinevad tõlkijad. Hädasti oleks vaja kuidagi termineid ühtlustada, et suurendada RT-s avaldatud tõlgete usaldusväärsust. Just täna puutusin kokku olukorraga, kus ühes seaduse tõlkes oli isegi teise seaduse nimetus teistmoodi tõlgitud kui selle teise seaduse enda tõlkes.

Peamiseks probleemiks on vandetõlkide valimise komisjoni koosseis, mis toodab ebapädevaid, ühe kindla raami sisse surutud tõlkijaid.

Kvaliteet on ebaühtlane - mõni tõlge on väga hea (keelelises mõttes), aga kõikide tõlgete kohta seda öelda kahjuks ei saa. On selge, et seaduse järgi peavad tõlkeid tegema vandetõlgid, aga mõnikord (tihti?) tundub, nagu neil oleks vaja ingliskeelse inimese abi. On hea, et lisaks seadustele on nüüd järjest rohkem määrusi ka tõlgitud.

Tõlgetes endis pole ma puudusi märganud, kuid olen ise mõnikord tundnud puudust mõningate määruste tõlgetest, kus on olemas spetsiifilisemad terminid, mida seadustes ei ole.

Ei kasuta nii sageli

Terminid on erinevate seaduste lõikes ebaühtlased.

Osadel võõrastematel sõnadel.

Laused on vahel kohmakad ja ei ole inglise keeles suupärased. samas tuleb see sellest et soovitud on säilitada eesti keelne lauseehitus. ilmselt nii peab see ka jääma. on olnud ka imelikke mõistekasutusi, kuid hetkel ei meenu ükski konkreetne näide. seaduseks oli aga sotsiaalhoolekande seadus. Samas kui oleks kuskil koht, kus saaks teatada küsitavast mõistekasutusest, siis võiks ju meili teel teatada, iseasi kas see parandamist vajaks. aga kui kellegi tööd selline teavitamine ei sega, siis võiks asjakohase meiliaadressi avaldada (kuigi võib RT üldaadressile muidugi ka kirjutada :))

Ei ole märganud, sest ei tunne keelt nii süviti

Ei ole viimasel ajal palju kasutanud ja puudusi ei ole silma hakanud

Lihtsalt näide... "Those most recently published are listed first." ja "You will be able to search for English translations among the consolidated texts in force at the moment of introduction of the English version of the Riigi Teataja website on 31 October 2013." Sisaldavad mõttetuid sõnakordusi ning tekst oleks kergemini väljendatav teisiti.

Terminoloogilisi

Mõistete vale tõlkimine ehk eesti keelne ja inglise keelne tõlge tähendavad juriidiliselt erinevaid mõisteid

Arvestades minu inglise keele oskust, ei leidnud ühtegi ebatäpsust.

Tõlked on mõnikord veidi sõnasõnalised ehk originaalis kinni, olen ka mõnda viga märganud, aga üldiselt on tõlked väga head.

Tõlkeid on raske leida. Võiks olla võimalus, et kõigi eestikeelse akti juurest saab otse tõlkele liikuda.

Vahel tundub, et mõned terminid on jäänud kogu seaduse ulatuses ühtlustamata (kas on ühte seadust äkki tõlkinud mitu tõlkijat ja mõne termini kasutus on jäänud kokku leppimata?)

Kuna ei ole kasutanud, siis ei tea puudustest midagi. Vastan, et olen rahul, sest pole varianti, et ei ole kasutanud.

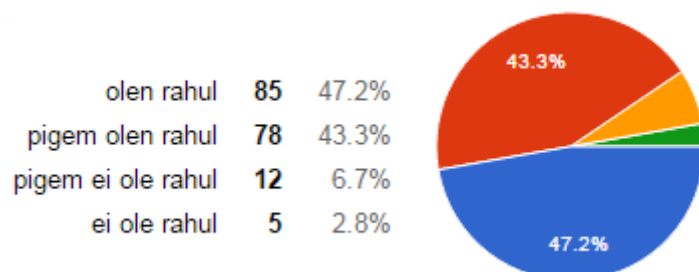
Vahel puudub järjekindlus eri tõlgete vahel, viimati sattusin segadusse nt mingite kütteõlidega, mis ühes seaduses olid "light heating oil", teises "light fuel oil" vms. See näide on täiesti marginaalne ja vast üsna ebaoluline, aga olen täheldanud selliseid probleeme ka teiste, olulisemate terminitega.

Mõnikord on tõlge liiga kunstlik ja keeruline. Terminoloogiat võiks ühtlustada, et eri seadustes oleks sama asja kohta sama sõnastus. Asutuste, organite, ametikohtade jms nimed võiks asutustega kooskõlastada, et ei oleks erinevusi kodulehtede ja seaduse vahel.

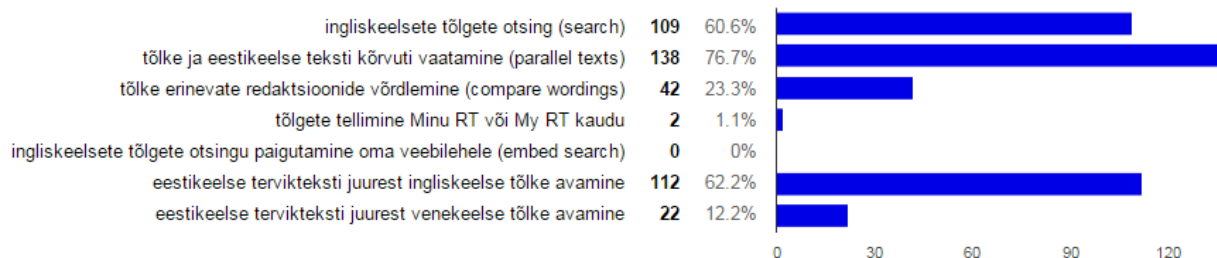
Terminikasutus erinevates seonduvates aktides on sageli erinev, st sama termin on tõlgitud eri aktides erinevalt.

Mõnede terminite inglise keelne vaste on üllatav.

4. Kas olete rahul Riigi Teataja ingliskeelsete tõlgete veebilehega?

5. Milliseid võimalusi kasutate?

6. Millised on Teie ettepanekuid Riigi Teataja ingliskeelse veebilehe arendamiseks?

Olen ettepanekute tegemiseks liiga vähe kasutanud. Probleeme on olnud funktsiooniga "search", kus olen saanud teate et ei leita mingit fraasi, mis minu arust peaks otsinguga välja tulema. Aga võibolla on viga minus.

Ettepanekuid ei ole

Tõlkija jaoks on RT keskkonna kasutamine ebapraktiline. Palun taastage legaltext keskkond.

Ettepanekuid ei ole, kuna ei ole kasutanud. Aga sellist varianti ei ole.

Tean, et ebamõistlik soovitus, kuid mitmeid määrusi läheb tihtipeale vaja ka teistes keeltes ning ise tõlkimine võtab liigselt aega. Seega oleks hea, kui olulisemad määrused saaksid ka tõlgitud. Linkimine eestikeelse RT kaudu tõlgitud redaktsioonidele. Ei peaks olema eraldi leht. Otsida on raske.

Seaduste tõlkimine on oluliselt lihtsustanud rahvusvahelist suhtlust teiste riikide kolleegidega, ennekõike selgitamaks ja võrdlemaks valdkonda reguleerivat õiguskorda. Teiste riikide kolleegid on tõlgetest väga huvitatud ja positiivselt üllatunud, et seadused on Eestis inglise keelde tõlgitud.

Ise tegelikult RT ingliskeelset lehte nii väga ei külastagi, kasutan pigem lähenemist kas eestikeelse lehe poolt (ja valin seal õige seaduse juures "tõlge inglise keelde" või siis otsin Google'iga. Viimane ongi ehk põhiprobleem: RT kodulehe otsing (ka eestikeelsel lehel) on üsna jõuetu. Seal on küll head võimalused otsingu täpsustamiseks, aga üles ta paljusid asju lihtsalt ei leia. Guugel leiab (pannes otsingu ette site:riigiteataja.ee), aga seal ei ole nii lihtne mingeid asju täpsustada.

1. Ilmselt oleks tõlgete paremaks leidmiseks hädavajalik lisada süstemaatiline liigitus (eriti nende kasutajate jaoks, kes ei tunne Eesti õigussüsteemi ega oska otsida konkreetse pealkirjaga akti). 2. Tõlgete otsing peaks töötama kahekeelsena, et saaks otsida nii eestikeelse pealkirja kui ka ingliskeelse pealkirja järgi, sest alati ei ole ingliskeelne vaste kõige ilmsem. -inglisekeelsete tekstide võrdlemise võimalus. - sõnade/terminite tõlgete otsimine kõigist Riigi Teataja failidest.

Palju kasutan ingliskeelseid tekste ka terminite korrektse tõlke leidmiseks. Ehk võiks kodulehele lisada ka nn ametliku terminoloogia sõnastikud.

Tõlget on vaja läinud väga vähesel määral, seepärast ei oska ka ettepanekuid teha

Ei olegi.

Hetke neid ei ole.

Sobiks väga asutada Search akna eraldi paremasse nurka, nagu eestikeelsel lehel.

edasi samamoodi :-)) ja võiks olla vähemalt inglise -vene tõlge, sest paraku on õigusalsed terminid eesti keelde tõlkimiseks on mul või minu lätlastest, leedulastest kolleegidel halvasti omandatud ning et Google tõlge on vene keele osas väga halb, siis aitaks väga hoida aega kokku INGLISE-EESTI-VENE versioonide olemasolu :-))

Lingid inglisekeelsetele tõlgetele ei ole tihti seotud eestikeelse tekstiga. Tihti võib tunduda, et inglisekeelset tõlget pole olemas, kuid otsides arvatava nime järgi Riigi Teataja inglisekeelses osas, tõlge leidub. Palun siduge eestikeelsete ja inglisekeelsete tõlgete lingid omavahel, see oleks suureks abiks!

Ettepanekud puuduvad.

Jätkake kindlasti tõlkimisega.

Algteksti ja tõlke kõrvuti joondamist võiks parandada.

Paralleeltekstid ei ole kunagi korralikult paralleelsed. Paralleeltekstide näitamise süsteem on vigane.

Ingliskeelne veebileht võiks olla selgelt seotud eestikeelse lehe ja selle ülesehituse/loogikaga. Avaleht on selgelt avaldaja-, mitte kasutajakeskne (mis mõttes tõlgitud aktide *kronoloogiline* loetelu?).

Teha seadused paremini ja struktureeritumalt otsitavaks. Hetkel on kõige lihtsam minna eesti keelse seaduse pealt tõlke peale.

Ka need ülaltoodud võimalused on mulle uudised. Nii, et esialgu püüan nendega katsetada :) Osadest võimalustest loen siin küsitluses esimest korda. Kui arendada, siis selliselt, et peale arendajate ja projektijuhtide ka kõik ülejäänud saaksid andmebaasi kasutades koheselt aru uutest võimalustest.

Eestikeelse tervikteksti juurest ingliskeelse tõlke avamine minu arust vähemalt mõni aeg tagasi ei olnud üldse võimalik -- märkisin selle eelmises punktis ära, sest ma kasutaksin seda. võiks olla mugavam kasutada ja leida. sageli tekib segadus just vajaliku seaduse tõlke leidmisega. võiks olla kergemini eristatav üldise 'inglise keeles' lehe viitega. paljud seadused ei ole tõlgitud.

You need better quality translations

Otsingumootor võik toimida paremini. Vahepeal ei olnud võimalik leida seaduste menetlemise käiku, ehk seletuskirju RTst, mis hõlbustaks tõlgendamist.

Viited sama ressursidele nagu Riigi Teataja teistes riikides

Paljude töö-seadusandlusega seonduvate RT-dokumentide puhul võik olla tõlge ka vene keeles Tulevikus võiksid olla tõlgitud ka määrused. Praegu on olukord, kus seaduses viidatakse määruse tekstile, kuid määrus ise on eesti keelne või pole link üldse avatav.

Seadusi muudetakse päris tihti, aga tõlkeid nii ruttu juurde ei teki, tihti on saadaval suht vana versioon õigusaktist.

Paralleeltekst võiks olemas olla, seda on kõigil tõlkijatel vaja, kes RT tekste allikana kasutavra Peamine on garanteerida ikka tõlke kvaliteetsus.

Ingliskeelsel lehel võiks ka olla võimalus otsida õigusakti teksti eestikeelse pealkirja järgi.

Ei ole ettepanekuid

Ka määrused, eriti riigikaitse valdkonna omad, võiksid olla tõlgitud, kuna see lihtsustaks koostööd liitlastega.

Esmajärjekorras tõlgete otsingut ning venekeelse tõlke avamise võimalust tavavaates, mitte eraldi failina

Iga eestikeelse sätte juures oleks hea vaadata vastava paragrahvi inglise- ja/või venekeelse versiooni (nt vajutades paragrahvi juures olevale nupule). See hõlbustaks tööd jne.

Minule tekitab kõige rohkem probleeme see, et seaduse ja tõlke kõrvutamisel ei jookse tekstid kerimisel alati kõrvuti, kuigi vastav linnuke on olemas. Seega siin on veel arenemisruumi.

7. Kas kasutate ingliskeelseid tõlkeid oma töös

